

Vrednovanje i komunikacijske vještine nastavnika

Stručni skup za nastavnike klasičnih jezika
Zagreb, 25–26. kolovoza 2025.

Državni stručni skup za usavršavanje učitelja i nastavnika klasičnih jezika u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje pod nazivom *Vrednovanje i komunikacijske vještine nastavnika* održan je 25. i 26. kolovoza 2025. godine u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Na stručni skup prijavilo se 70 sudionika, a 61 sudionik nazočio je programu skupa tijekom oba dana.

Stručni skup započeo je predavanjem stručne suradnice psihologinje u X. gimnaziji „Ivan Supek” u Zagrebu, Marije Roth Jelisavčić, prof. savjetnik. U interaktivnom predavanju *Slušanje i kako ono utječe na odnos* predavačica je razlučila pasivno (receptivno) i aktivno slušanje, definirala pojmove ravnopravnog dostojanstva i relacijske kompetentnosti, opisala osnovne karakteristike vještine aktivnog slušanja i otkrila vezu aktivnog slušanja i kvalitete odnosa koji gradimo s drugima. Predavačica je prezentirala konkretne pozitivne primjere kulture govorenja i slušanja koje je potrebno prakticirati u školi, ali i svakodnevnim ljudskim odnosima. Osvrnula se na dostupnu literaturu danskoga obiteljskog terapeuta Jasperra Julla. Zaključila je (a s time su se složili i sudionici skupa) da učitelj koji sluša, mijenja odnos. Učitelj koji ne sluša samo prenosi gradivo. A gradivo bez odnosa ne postaje znanje, nego samo informacija.

Nastavnica latinskog i grčkog jezika u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu Kornelija Pavlič, prof. izvrsni savjetnik, održala je radionicu *Vrednovanje usmene provjere usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda*. U simulaciji nastavnog sata u učionici, rad na izvornom latinskom tekstu (Tacit, *Annales*, I.1), sudjelovali su učenici trećeg razreda Klasične gimnazije. Tijekom vođenog razgovora s učenicima 3.b Kristinom Krajinom, Petrom Markićem i Nikšom Pavelićem te učenicima 3.d Svenom Bibanom i Zvonimirom Marićem sudionici skupa vodili su bilješke te formativno i sumativno vrednovali ostvarenost odgojno-obrazovnih ishoda iz dviju sastavnica vrednovanja i ocjenjivanja: *Razumijevanje jezika i teksta* i *Civilizacija i baština*. U nastavku sudionici su iznosili svoje bilješke i komentare, i načelno se usuglasili oko kriterija vrednovanja i ocjenjivanja.

Dr. sc. Igor Medić, znanstveni suradnik u Staroslavenskom institutu u Zagrebu i nekadašnji nastavnik hrvatskog jezika u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu, održao je predavanje *Književni nesporazumi* kojim je potaknuo sudionike skupa da razmisle o načinima na koje je komunikacija prisutna kad se bavimo književnim tekstom.

Primjeri tekstova bili su ulomci iz grčkog epa (razgovor Odiseja i kiklopa Polifema u Homerovoj *Odiseji*) i grčke drame (razgovor Edipa s Kreontom, Tiresijom i Jokastom u Sofoklovoj tragediji *Kralj Edip*). Zabune zbog zamjene identiteta prezentirane su na primjeru teksta iz komedije *Blizanci* rimskog komediografa Plauta, a ponuđeni su i primjeri komunikacije Eneje i Didone u Vergilijevom epu *Eneida*. Primjeri ovih književnih tekstova potvrdili su da je svakodnevna komunikacija bremenita opasnostima koje mogu izazvati nejasan govor, nepotpune ili prikraćene upute, nedovoljna informiranost i/ili neznanje.

Na temu komunikacije nadovezala se predavanjem učiteljica latinskog i grčkog jezika u OŠ Miroslava Krležu u Zagrebu, Daniela Dukat Harapin, prof. mentor. U interaktivnom predavanju *Komunikacija i suradnja s roditeljima* predavačica se također osvrnula na danskog terapeuta Jaspersa Julla, koji tvrdi: „Nastava je važna, ali još je važnija kompetencija u odnosima.” Na konkretnim primjerima ponudila je modele razvijanja vlastitih kompetencija u komunikaciji i sprječavanju i rješavanju sukoba, načine razvijanja partnerskog odnosa s roditeljima i stvaranju pozitivnog ozračja u školi. Istaknula je važnost predradnji i pomnog planiranja i pripremanja razgovora s „teškim roditeljem” naglasivši iskreno i jasno izražavanje bez dijagnosticanja i osuđivanja. Ponudila je oblike suvremene suradnje s roditeljima, npr. radionice, predavanja, druženja, izleti, otvoreni dani, internet, umjesto isključivo tradicionalnih kao što su roditeljski sastanci i individualni razgovori.

Prvi dan skupa završio je temom vrednovanja, a predavanje *Sinergija u nastavi klasičnih jezika i drugih disciplina – rubrike vrednovanja* održale su nastavnice u Gimnaziji Josipa Slavenskog u Čakovcu, nastavnica latinskog i njemačkog jezika Lidija Kolar, prof. savjetnik, i nastavnica latinskog jezika Marija Bužić, prof. mentor. Cilj osmišljanja aktivnosti zajedničkoga nastavničkog rada bio je omogućiti učenicima izradu radova koji uključuju njihovu kreativnost i potaknuti ih na povezivanje latinskog jezika s ostalim nastavnim predmetima, ali i vlastitim interesima, hobijima, tehnologijom i slično. Prikazale su vlastite primjere rubrika vrednovanja učeničkih radova, npr. izrada audio-vizualnih uradaka, stripova, mentalnih mapa, plakata i slično. Rubrike vrednovanja za svaki rad detaljno su opisane, izražene u bodovima, a vrednuje se ostvarenost odgojno-obrazovnih ishoda nastavnog predmeta *Latinski jezik* te odgojno-obrazovnih ishoda tema međupredmetnih kurikula. Prikazani su primjeri učeničkih radova.

Drugi dan stručnog skupa započeo je temom iz domene komunikacije. Interaktivno predavanje *Učinkovita komunikacija između učenika i nastavnika* održao je nastavnik latinskog jezika u Školi za medicinske sestre Vinogradska u Zagrebu, Anđelko Golub, prof. mentor. U podnaslovu predavanja nalazio se citat iz Kvintilijanova djela *Institutio oratoria (Obrazovanje govornika)*, iznimnog prinosa europskom obrazovanju i pedagoškoj misli. Kvintilijan je, primjenjujući Ciceronov

postulat *Nemo orator nisi vir bonus* („Nitko ne može biti govornik ako nije čestit čovjek”), smatrao da se dobar govornik odgaja, a ne samo podučava. U predavanju su detaljno objašnjene i potkrijepljene primjerima iz vlastite nastavne prakse razne strategije učinkovite komunikacije kao što su aktivno slušanje, jasan govor, konstruktivna povratna informacija, stvaranje sigurnog okruženja, empatija, korištenje različitih komunikacijskih kanala, određivanje jasnih očekivanja, upravljanje konfliktima na konstruktivan način, korištenje neverbalne komunikacije i drugo.

Iduće predavanje održao je dr. sc. Juraj Petrović, docent na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. U predavanju *Vršnjačko vrednovanje i sustavi za prikupljanje povratne informacije od publike na predavanju – primjena tehnologije za vrednovanje i komunikaciju* predstavio je dvije metode vrednovanja znanja koje se mogu koristiti za sumativno i formativno vrednovanje. Opisao je njihove prednosti i nedostatke, načine primjene u nastavi, tehnologije koje ih podržavaju i način na koji se njihovo korištenje može podržati pomoću *chatbotova* kao što je ChatGPT. Kao primjer vršnjačkog vrednovanja detaljnije je prikazao funkcioniranje u etapama: 1. studenti predaju vlastiti rad (projekt, esej, rješenja zadataka...); 2. dobivaju na vrednovanje radove nekoliko svojih kolega s razrađenim kriterijima vrednovanja; 3. ocjena/bodovi koji se dobivaju za rad izračunava se na temelju ocjene/bodova nastavnika i ocjene/bodova koje su dobili od kolega; 4. dobivaju povratnu informaciju od profesora i kolega. Sudionici skupa mogli su provjeriti prednosti rada u AudIT aplikaciji.

Nastavnike koje očekuje modularni pristup nastavi osobito je zanimalo predavanje nastavnice latinskog jezika u Školi za medicinske sestre Vrapče u Zagrebu Ire Beck, prof. izvrsni savjetnik. U predavanju *Mogućnosti koreliranja sadržaja u modularnoj nastavi* prezentirala je opće karakteristike modularne nastave, prikaze planiranja, izvođenje i praćenje nastavnog procesa te vrednovanje ostvarenosti ishoda u nastavi latinskog jezika. Objasnila je na koji će se način izvoditi nastava latinskog jezika kao obavezni, izborni ili fakultativni predmet. Prikazala je nastavni materijal za izvođenje projektne nastave u korelaciji s pojedinim općim ili strukovnim predmetima i međupredmetnim temama, te primjere samovrednovanja i vrednovanja ostvarenosti ishoda. Naglasila je da je za izvedbu modularne nastave nužna suradnja nastavnika i strukovnih i općeobrazovnih predmeta.

Komunikacijskoj temi bila su posvećena posljednja dva predavanja. Nastavnica latinskog i grčkog jezika u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji s pravom javno-sti u Zagrebu, Margareta Gašparović, prof. izvrsni savjetnik, u predavanju *Komunikacijske vještine nastavnika kao dio procesa vrednovanja* pokazala je načine na koje komunikacija između učenika i nastavnika utječe i na procese vrednovanja te rezultira većim zadovoljstvom u praćenju nastave i uspješnijim ostvarivanjem odgojno-obrazovnih ishoda. Podsjetila je sudionike skupa na smjernice u predmetnim kurikulumima latinskog i grčkog jezika te na dužnosti nastavnika

navedene u Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi. Također je prikazala i vlastite primjere formativnog vrednovanja, personalizirane, detaljne i pregledne informacije koje pomažu u napredovanju učenika. Naglasila je da uvijek anonimno anketira učenike te na taj način dobiva informacije koje joj pomažu da poboljša komunikaciju i interakciju s učenicima.

Posljednje predavanje održala je Kristina Đapić, mag. paed. soc., socijalni pedagog u Centru za pružanje usluga u zajednici „Savjetovalište Luka Ritz” u Zagrebu. U izlaganju *Ja – ti – mi* naglasila je važnost izgradnje kvalitetnih odnosa s učenicima i uputila sudionike na koncept odgovornosti u odnosima. Također je sudionicima skupa ponudila različite alate i tehnike komunikacijskih vještina koje u velikoj mjeri mogu doprinijeti unapređenju odnosa učenika i nastavnika. Predavanje je obilovalo konkretnim primjerima u razlici između loše i dobre komunikacije s naglaskom na vodstvo učitelja koji daje osjećaj sigurnosti. Sudionici su dobili primjere empatičkog reflektiranja, sažimanja, postavljanja pitanja, parafraziranja i drugih načina za poboljšanje svojih komunikacijskih kompetencija. Predavačica je naglasila da je djeci važno da ih odrasli vide i da osjećaju kad ih odrasli ne vide, te da su učitelji i nastavnici važni u životu djece.

Tijekom dvodnevnog skupa sudionici su aktivno sudjelovali u interakcijskim predavanjima, uključivali se u diskusiju i postavljali pitanja predavačima. U evaluaciji su osobito bili zadovoljni odabirom predavača i zanimljivošću tema, ugodnim i vrlo pozitivnim ozračjem, informacijama koje mogu primijeniti u vlastitoj nastavi i komunikacijom svih sudionika. Prema ispunjenoj evaluaciji sudionici su zadovoljstvo stručnim skupom ocijenili ocjenom 4,91, a komunikaciju organizatorice i voditeljice skupa 4,96. Stručni skup u trajanju od 12 sati organizirala je Kornelija Pavlič, vanjska suradnica za klasične jezike.

Kornelija Pavlič